

Зар. Кабрі. 1983. сект. 1983. № 26-29. Цег.

Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

п-364348

3 НОВИМ НАВЧАЛЬНИМ РОКОМ, ДРУЗІ!

ПРОЛЕТАРІІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1939 р. № 26 (1519). 9 ВЕРЕСНЯ 1983 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

В ДОБРУ ПУТЬ, ПЕРШОКУРСНИКИ!

31 серпня. Останній день літа. Він голубий, сонячний, урочистий. Як і серця й обличчя юнаків і дівчат, що прийшли сьогодні до головного учбового корпусу на свято першокурсників. Майорять прапори, звучить оркестрова музика.

Свято відкриває секретар парткому ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян.

— Дорогі першокурсники! Сьогодні відбувається знаменна подія в вашому житті і в житті нашого університетського колективу. Після нелегких вступних іспитів ви завоювали право бути студентами Одеського ордену Трудового Червоного Прапора державного університету імені І. І. Мечникова — одного із найстаріших вузів країни, що має славі революційні, трудові, наукові традиції. Велике благо навчатися надане вам соціалістичною Батьківщиною. Це право на освіту завоюване кров'ю і життям в роки революції та Великої Вітчизняної війни. Ви повинні завжди пам'ятати, що цьому поколінню ми зобов'язані найдорожчим, що має кожний із нас, бо маємо можливість, учитися, оволодівати знаннями, працювати, продовжувати велику справу, яку вони завоювали. Вшануємо ж їхню пам'ять.

Хвилина мовчання. Під звуки «Реквієму» представники факультетів покладають квіти до підніжжя пам'ятника студентам, викладачам і співробітникам університету, котрі загинули в роки Великої Вітчизняної війни.

— Високим стремлінням, — продовжує тов. Л. Х. Калуст'ян, — виконати рішення XXVI з'їзду КПРС, XXVI з'їзду Компартії України,

червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, посилити якість і ефективність роботи — проникнута вся діяльність університетського колективу. Тому нам з вами потрібно працювати сьогодні набагато краще, ніж учора.

Слово надається другому секретарю Одеського обкому Компартії України тов. А. П. Ночовкін. Відзначаючи, що за традицією студентську молодь, котра починає навчання в вузах нашого славетного міста-героя, завжди вітають представники партійних, радянських, профспілкових організацій міста, ветерани партії і праці, керівники вузів, він теж від імені обкому, міськомуніпартії, облвиконкому, облсовпрофу щиро вітає учасників свята з початком учбового року, початком нового для них трудового життя, бажає здоров'я, щастя, успіху.

Далі тов. А. П. Ночовкін підкреслює, що формування нової людини — незмінна умова комуністичного будівництва, що у кожного радянського студента є велика можливість благотворно розвивати свій талант, примножувати трудові традиції рідного вузу. А вони великі і прекрасні. Адже Одеський державний університет один із найславетніших вузів країни. То ж продовжувати і примножувати ці традиції молодій зміні, покликаний разом з багатомільйонним радянським трудовим народом створювати матеріальні і духовні цінності.

Секретар обкому говорить про те, яку велику роботу по вихованню висококваліфікованих кадрів, спеціалістів для народного господарства — промисловості, сільського господарства, вузів, шкіл, —

провадить Одеський державний університет. Багато зроблено, вклад колективу — викладачів, науковців, працівників вузу — в розвиток науково-технічної бази країни надзвичайно великий. — Пам'ятайте, юні друзі, слова Генерального секретаря ЦК КПРС Ю. В. Андропова: «Важливо бути впевненим в тому, що на зміну нам ідуть люди, котрі ні в чому не поступаються прапором Жовтня, ідеями Леніна, котрі добре, досконально знають свою справу...».

Ректор університету професор В. В. Сердюк розповідає новому поповненню студентів про наш університет, який за 118 років свого існування пройшов славі трудовий шлях, який за успіхи в учбовій, науковій та виховній роботі, а також в зв'язку з 100-річчям з дня заснування Радянський уряд нагородив в 1965 році орденом Трудового Червоного Прапора, а в 1978 році йому присвоєно статус провідного вузу країни в галузі науково-дослідної роботи.

Розповідає ректор також про видатних вчених, викладачів, громадських діячів, які вчилися, виховувалися в стінах ОДУ, працювали тут. Вітаючи першокурсників з початком нового навчального року, ректор закликає їх докласти всі зусилля для успішного виконання тих завдань, що визначені в історичних рішеннях XXVI з'їзду КПРС, червневим (1983 р.) Пленумом ЦК КПРС, в промові Генерального секретаря ЦК КПРС Ю. В. Андропова на зустрічі з ветеранами партії, завдань, котрі стоять перед колективом університету.

— Дорогі юнаки та дівчата, ви будете навчатись в

ПАРТІЙНІ ЗБОРИ

7 вересня відбулись партійні збори комуністів університету. Порядок денний: «Про підсумки червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС і завдання партійної організації ОДУ, які витікають із його рішень та промови Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Ю. В. Андропова на Пленумі».

З доповіддю виступив секретар парткому ОДУ тов. Л. Х. Калуст'ян. Звіт про збори буде опубліковано.

ЗВЕРНЕННЯ

СТУДЕНТІВ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА ДО ВСЬОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКА ПРАЦЮЄ НА ЗБИРАННІ ВРОЖАЮ 1983 РОКУ.

Труidвники колгоспів і радгоспів орденоносної Одеської області, виконуючи історичні рішення XXVI з'їзду КПРС, натхненно і ефективно працюючи на протязі всього третього року одинадцяті п'ятирічки, зуміли виростити багатий урожай овочів і фруктів в 1983 році. Зараз в сільському господарстві настає найвідповідальніша пора. Вирощений урожай необхідно тепер в найкоротші строки зібрати з мінімальними втратами.

Сьогодні, коли вся країна успішно веде боротьбу за врожай, ми, студенти хімічного факультету, звертаємось до всіх студентів університету, котрі працюють на збиранні врожаю цього року, з закликом надати дієву допомогу трудівникам села на збиранні врожаю-83 і своєю добросовісною працею продовжити славетні діла літнього трудового семестру, примножити трудові традиції нашого вузу.

Збиремо великий урожай фруктів, овочів та інших сільськогосподарських культур без втрат! Широко розгорнемо на збиранні врожаю соціалістичне змагання між факультетами і курсами під девізом: «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в життя!». Жодного дня без перевиконання норм! Будемо активно проводити в колективах політкоммасову роботу: лекції, бесіди, випуски бойових листків, виступи агіткульбригад. Зробимо гідний внесок у велику всенародну справу — виконання Продовольчої програми країни!

ЗА ДОРУЧЕННЯМ КОЛЕКТИВУ СТУДЕНТІВ — КОМСОМОЛЬСЬКЕ БЮРО ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

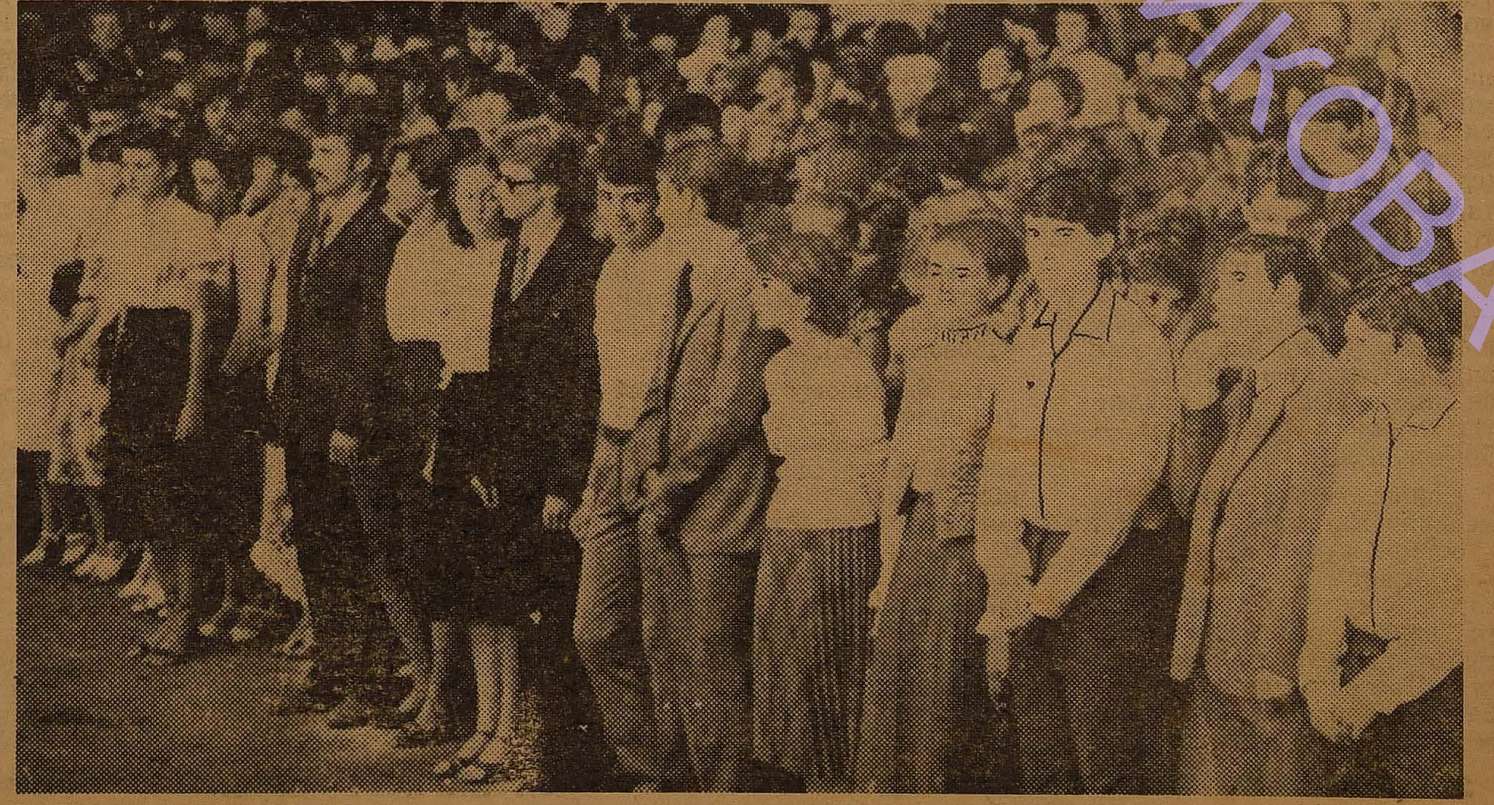
Одеському державному університету, що носить ім'я видатного російського вченого Іллі Ілліча Мечникова, — говорить декан мехмату, доцент М. Я. Тихоненко. — Із стін нашого вузу вийшло багато прекрасних вчених, державних та партійних діячів, спеціалістів, для народного господарства, вчителів, журналістів, письменників. І в вас ми теж бачимо в майбутньому чудових фізиків і хіміків, філологів і юристів, математиків, географів і біологів, котрі зможуть продовжувати трудові традиції університету, бачимо свою зміну.

З початком студентського життя, з новим учбовим роком від імені 6 тисяч членів комсомольської організації ОДУ першокурсників вітає секретар комітету комсомолу І. М. Коваль. Зі словом відповіддю виступає студентка І курсу філологічного

факультету Ірина Новик. За традицією ректор університету вручає першокурсникам символічний ключ від «Країни знань» та студентський квиток. Спалахнув символічний Вогонь знань. Гарячими іскорками відбивається він в допитливих очах юнаків і дівчат. Над площею велично під звуки «Пісні про Леніна» звучить клятва студентів вчитися так, як заповідав великий Ленін, берегти і примножувати славетні традиції університету.

На цьому свято закінчилося, та воно продовжиться в напружених трудових буднях студентської молоді, на важкому шляху до оволодіння нею романтичними висотами улюбленої професії. В добру путь, дорогі першокурсники!...

На знімку: виступає другий секретар Одеського обкому КП України А. П. НОЧОВКІН.

ПІДСУМКИ. ЗАВДАННЯ. ПРОБЛЕМИ

ЗІ ЗБОРІВ ПРОФЕСОРСЬКО-ВИКЛАДАЦЬКОГО КОЛЕКТИВУ

За хорошою традицією, напередодні навчального року у Великому актовому залі Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова відбулися збори професорсько-викладацького складу, присвячені підсумкам минулого навчального року і завданням на 1983—1984 учбовий рік.

З доповіддю з цього питання виступив ректор університету професор В. В. Сердюк.

— Минулий рік, — говорить доповідач, — був багатий на події великого політичного значення. Важливі завдання поставили перед нами листопадовий (1982 р.) Пленум ЦК КПРС, червневий (1983 р.) Пленум ЦК КПРС, сесія Верховної Ради СРСР. В Москві відбулось розширене засідання колегії Мінвузу СРСР, на якому були висунуті важливі питання навчання і виховання студентів, підготовки для народного господарства молодих спеціалістів. Колективи професорів і викладачів всіх підрозділів нашого вузу готові справитися з цими великими завданнями.

На сьогодні в університеті працює 785 викладачів. Із них 62 професорів, докторів наук, та 400 доцентів, кандидатів наук. В науково-дослідному секторі працює 1073 наукових співробітників. У нас 250 аспірантів, 72 кафедри, 9 факультетів, на яких навчається 12 тисяч студентів.

Середня по університету успішність на денній формі навчання в 1982—1983 учбовому році склала 95,3 процента. Як бачимо, абсолютна успішність збереглася на рівні попереднього учбового року. На початок п'ятиріччя вона складала 95,2 процента.

За якістю навчання суттєвих змін немає. На «відмінно» і «добре» встигають 55,2 процента студентів проти 50,0 в 1981—1982 учбовому році. Рівень якості успішності на початку нинішньої п'ятиріччя складає 56,0 процента, що відбулось за рахунок окремих факультетів (наприклад, філологічного), які послабили учбову роботу, контроль за учбово-виховним процесом і не можуть поки що вийти на рівень в ряду інших університетів республіки.

Найвища успішність на гуманітарних факультетах. На історичному факультеті — 98,6 при якості 71,3, на юридичному факультеті — 98,2 при якості — 67,2 процента. Варто відзначити, що на юридичному факультеті успішність має тенденцію до підвищення проти 1981—1982 учбового року. Особливо в якості навчання серед природничо-наукових факультетів високими показниками в успішності відзначається біологічний факультет: абсолютна успішність — 97,6, якість — 70,1 процента. В абсолютній успішності непогані результати у студентів геолого-географічного факультету — 97,0 процента. Порівняно високою для природничо-наукових факультетів залишається якість успішності студентів хімічного факультету — 55,5 процента.

Найнижча успішність на механіко-математичному. Тут в останні роки набирається контингент в умовах низького конкурсу. Тому чекати значних змін в рівні знань студентів не доводиться. Проте у механіко-математичного факультету ще є резерви і шукати їх потрібно

у підвищенні рівня організаційно-методичної роботи на кафедрах і факультеті в цілому, в поліпшенні контролю учбової роботи з боку завідувачів кафедрами, організаційно-методичної комісії по контролю.

На філологічному факультеті суттєво підвищилися показники абсолютної успішності і якості з дисциплін кафедри російської мови: 99 і 85 процентів, проти 95 і 76 процентів, кафедри російської літератури: 100 і 70 процентів проти 98 і 62 процентів. Значне пониження відбулось в якості успішності з дисциплін кафедри радянської літератури і літератури народів СРСР: 60 проти 36 процентів, української мови: 62 проти 75 процентів, української літератури: 67 проти 86 процентів.

Деканату необхідно поліпшити керівництво учбово-виховною роботою з третіми курсами, де якість успішності з спеціальних дисциплін знизилась до 50 процентів (кафедри української мови, радянської літератури).

По факультету романсько-германської філології в цілому стабільна успішність студентів. З спеціальних дисциплін підвищилась успішність з дисциплін кафедри англійської граматики: 95 і 78 проти 93 і 60 процентів. Проте суттєво зменшився процент встигаючих на «відмінно» і «добре» з дисциплін кафедр лексики і стилістики англійської мови (81 проти 88 процентів), німецької філології (87 проти 92 процентів), класичної філології (78 проти 87 процентів).

Немає в цілому особливих змін успішності і по хімічному факультету. Суттєві відхилення в бік пониження успішності зафіксовані лише по кафедрі фізичної хімії.

На геолого-географічному факультеті успішність стабілізувалась. Незначні відхилення мають місце лише по кафедрі ґрунтознавства і географії ґрунтів. Це відбулось за рахунок першого і другого курсів, де якість успішності склала відповідно 56 і 73 процента проти 63 і 81 процента.

Біологічний факультет відзначається з року в рік високими показниками успішності. Причина тому постійно високий конкурс, хороша організація учбового процесу і контролю за всіма видами учбово-виховної роботи. Тому абсолютна успішність студентів біологічного факультету одна із найвищих, а якість успішності сягає навіть успішності студентів історичного факультету. Проте успішність біологічного, також як і філологічного, в значній мірі знижується за рахунок дисциплін неспеціальних кафедр.

Наприклад, підсумковий показник сесії студентів перших курсів складається, в основному, із успішності з дисциплін неспеціальних кафедр, тобто — з фізики і математики, і складає в якості успішності 54 проти 74 процентів в 1981—1982 учбовому році.

На фізичному факультеті успішність студентів залишилась без змін. Дещо підвищилась абсолютна успішність з кафедр теплофізики, астрономії, понизилась до 91 проти 97 процентів по кафедрі експериментальної фізики. З окремих кафедр на 8—13 процентів знизилась якість успішності (фізелектроніки, теплофізики, загальної фізики, астрономії).

Студенти механіко-математичного факультету із року в рік відзначаються стабільною успішністю. Проте в розрізі дисциплін деякі зміни мали місце в сесії. Спостерігалось підвищення обох показників з дисциплін кафедри теоретичної механіки: 94 і 52 проти 83 і 46 процентів, поліпшені також показники якості успішності на 4—5 процентів по кафедрах: алгебри і теорії чисел, геометрії обчислювальної математики, диференціальних рівнянь. Хоча деканат, кафедра методів математичної фізики явно послабили учбово-методичну роботу з першим курсом, де показники нас не радують.

На юридичному факультеті показники якості успішності дещо підвищились. Це відбулось за рахунок кафедр історії і теорії держави і права, трудового, колгоспного і земельного права. Разом з тим, в якості успішності є значне пониження по кафедрі державного і адміністративного права.

По вечірній формі навчання абсолютна успішність залишилась на рівні 1981—1982 учбового року: 90,6 проти 90,8 процента, якість успішності дещо поліпшилась і складає 33,2 проти 31,9 процента.

Абсолютна успішність по заочному навчанню складає за підсумками літньої екзаменаційної сесії 94 проти 90,3 процента, якість успішності — 22,4 проти 31,9 процента. Серед факультетів необхідно відзначити підвищення якості успішності на історичному та геолого-географічному.

Успішно вели учбово-методичну роботу з студентами-заочниками в 1982—1983 учбовому році (порівняно з попереднім учбовим роком) кафедри теорії і методики літератури англійської фонетики, історії СРСР, зоології хребетних, алгебри і теорії чисел та інші.

Не підтвердили результати в 1981—1982 учбовому році та значно понизили успішність кафедри: теоретичної механіки, мікробіології та вірусології, біохімії, ботаніки, класичної філології, французької філології, німецької філології, англійської лексики і стилістики, англійської граматики. Із переліку видно, що кафедри біологічного і романсько-германської філології недостатньо працювали з студентами в міжсесійний період. Недостатньо чітко планувалась самостійна робота студентів-заочників, слабо здійснювався контроль за самостійною роботою студентів на протяжні семестру й учбового року в цілому.

Доповідач детально зупиняється на роботі кафедр суспільних наук, яким необхідно підвищити вимогу до якості учбових занять, їх змісту. В корені кафедрам варто поліпшити методичне забезпечення занять, активно використовувати технічні засоби навчання, зробити всі лекції з політекономії, філософії, наукового комунізму цікавими і змістовними.

— У нас ще великий процент відсіву студентів з денного навчання. Особливо на фізичному і механіко-математичному факультетах, — продовжує доповідач. — Тут, проте, ведеться велика робота по збереженню і закріпленню контингенту. Думаю, результати не довго чекатимуть себе. Є в нас і другорічники: на денному відділенні — 12 осіб, на вечірньому — 9, а найбільша кількість на заочному — 51. З цим необхідно боротися.

Організовано і чітко в нинішньому році пройшли вступні екзамени студентів. Всього зараховано на I курс 1070 осіб.

Організаційно-методичною комісією з контролю та учбовим відділом ще в кінці травня і на початку червня була проведена вибіркова перевірка ходу підготовки факультетів і кафедр до нового учбового року. В центрі уваги були питання забезпечення учбового процесу, підготовки матеріальної бази університету.

Сьогодні вища школа взяла курс на посилення психолого-педагогічної і практичної підготовки випускників. Для цього зміцнюються зв'язки виробництва на основі пильного відбору баз практики, якісної організації і проведення виробничої практики, організації філіалів кафедр на виробництві, посилення в цілому учбово-науково-виробничих зв'язків. Крім того, в університеті запроваджуються наскрізні і робочі програми виробничої практики, виконуються цілові комплексні програми підготовки спеціалістів.

Нам необхідно підвищити роль профільюючих кафедр. Ми повинні якісно поліпшити вирішення цими кафедрами організаційно-методичних питань. З цією метою в серпні—жовтні 1983 року на базі університету провадиться наради-семінари завідувачів кафедр з спеціальностей «географія» і «астрономія». Завідувачі кафедр з інших спеціальностей вийдуть на такі ж наради в вузи країни. У нас проведена науково-методична конференція професорсько-викладацького складу та учбово-допоміжного персоналу за темою «Інтенсифікація учбового процесу як засіб підвищення якості підготовки спеціалістів в університеті». Кращі методисти поділились досвідом роботи, обговорили ряд проблем, пов'язаних з подальшою роботою з інтенсифікації учбового процесу. Прийняті відповідні рішення.

У нас 60 профільюючих кафедр, які ведуть фундаментальну підготовку з 16 спеціальностей. Стан учбової роботи на цих кафедрах показує, що на багатьох з них накопичений значний теоретичний і практичний досвід планування, організації і забезпечення учбової роботи.

Кафедри визначили об'єми учбового навантаження, в основному розподілили його у відповідності із штатними одиницями, затвердили на засіданнях кафедр.

Дисципліни кафедр забезпечені типовими робочими учбовими програмами і розробленими на їх основі робочими програмами. Кафедри продовжують роботу по складанню учбово-методичних комплексів з дисциплін у відповідності з планами, графіками підготовки УМК-Д, кожним викладачем планується учбово-виховна, методична і науково-дослідна робота з усіх розділів індивідуального плану.

Кафедри багато планують взаємодідувати, організують відкриті лекції, тим самим вважають, що виконавши план взаємодідувань, вони справляться з своїми завданнями щодо обміну досвідом, підвищенню кваліфікації молодих викладачів, з контролю за якістю читання лекцій, проведення занять. Та протоколи обговорень на окремих кафедрах показують, що обговорення якості проводжуваних занять проходить стихійно, окремі важкі аспекти змісту, форми, організації при обговоренні залишаються невисвітленими. Говорячи про ідейно-вихо-

вну роботу, ректор університету професор В. В. Сердюк підкреслює, що серцевиною всієї ідеологічної, політико-виховної роботи являється формування у студентів марксистсько-ленінського світогляду. Цьому завданню були підпорядковані всі форми учбової роботи, факультетські і кафедральні плани комплексного підходу до виховної роботи, єдність політичного, трудового і морального виховання.

Виховання студентів організовується перш за все в процесі навчання. Кожна лекція, семінар чи практичне заняття будувались таким чином, щоб вони носили чітко виражену ідейну спрямованість. Деканати і кафедри націлювали всіх викладачів на тій самій зв'язок програмних питань з завданнями, що стоять перед партією і радянською державою.

Учбові заняття більшості викладачів носили яскраво виражену виховну спрямованість, проходили на певному науково-теоретичному і методичному рівні з використанням елементів проблемного навчання. Цьому сприяють пошук і запровадження ефективних організаційних форм посилення методологічної спрямованості учбового процесу, поліпшення світоглядної підготовки педагогів.

Важливою ділянкою ідейно-виховної роботи в університеті стала громадсько-політична практика студентів. Методологічною основою ГПП являються знання і навички, набуті студентами на лекціях і семінарських заняттях з суспільних наук та при вивченні спецкурсу «Основи організаційної пропагандистської виховної роботи в колективі». Найбільш успішно ГПП організована на механіко-математичному, історичному і фізичному факультетах.

Значну роль в справі всебічного розвитку молодих спеціалістів відіграє факультет громадських професій. Успішно працюють відділення: організаторів комсомольської роботи, гідів-перекладачів, школа молодого лектора, котра випускає щороку по 30—50 лекторів, а також театральне.

Доповідач детально зупиняється на питаннях трудової дисципліни, говорить про необхідність боротися за її зміцнення щодня, щогодини. Варто звернути особливу увагу на профілактику порушень учбової дисципліни та громадського правопорядку.

Багато уваги на зборах було приділено питанням підвищення кваліфікації викладачів, методологічної роботи, підвищенню якості викладання, плануванню і забезпеченню учбового процесу, учбової роботи на підготовчому відділенні, науково-дослідній роботі.

З великою увагою учасники зборів заслухали змістовні виступи зав. кафедр історії КПРС, професора Н. М. Якупова, декана біологічного факультету, доцента В. Т. Ковалюка, проректора по роботі з іноземними студентами, доцента М. Н. Чеснокова, декана факультету РГФ, доцента В. Г. Таранця, доцента кафедри загальної фізики Л. А. Осадчук, секретаря парткому ОДУ доцента Л. Х. Калустяна.

Збори одностайно прийняли резолюцію, спрямовану на виконання всіх планів та зобов'язань в новому 1983—1984 учбовому році, на підвищення якості учбової роботи і підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

Партія знову привертає увагу комуністів, усього радянського народу до актуальних питань ідеологічної, масово-політичної роботи, наголошуючи, що формування нової людини — не тільки найважливіша мета, а й невідмінна умова комуністичного будівництва. Кореспондент газети «ЗНК» звернувся до проректора з **учбової роботи ОДУ професора Л. О. Ануфрієва** з проханням прокоментувати окремі сторони цього надзвичайно глибокого і змістовного питання.

— Кожен з нас — викладач, студент, працівник, службовець університету — з великою увагою, кілька разів перечитував матеріали червеного Пленуму ЦК КПРС. Питання, які на ньому порушувалися, дуже актуальні. Промова Генерального секретаря ЦК КПРС товарища Ю. В. Андропова, постановою Пленуму націлюють радянських людей на нові звернення, вказують конкретні шляхи вирішення важливих соціальних, ідеологічних завдань. Скажіть, будь ласка, Лево Олександровичу, що в цьому плані робиться в нашому університеті?

— Комуністичне виховання по праву називають найважливішим фронтом боротьби за комунізм. Несучи певну відповідальність перед суспільством за ідейне й моральне обличчя майбутніх поколінь радянської інтелігенції, вища школа перебуває на одній з найвідповідальніших ділянок цього фронту.

Заходи ректорату і партійного комітету по реалізації рішень Пленуму націлюють на всебічне підвищення

ролі кафедр суспільних наук, всіх суспільствознавців в формуванні марксистсько-ленінського світогляду студентства, майбутніх спеціалістів, вихователів. Важливо добиватися глибокого засвоєння ними революційного вчення Маркса, Енгельса, Леніна, що дає ключ до

форм виховної роботи в університеті. Адже самий зміст їх діяльності і вище призначення носять яскраво виражений політичний характер. Для всіх суспільствознавчих дисциплін спільним являється в кінцевому рахунку формування політичної культури радянського

кові розробки повинні вилитися в практичні рекомендації, давати ґрунтовні соціальні прогнози. Особливу увагу треба звернути на методологічний бік досліджень, треба постійно піклуватися про їх високий рівень.

Така вимога червеного Пленуму ЦК КПРС, така ви-

дальність за долю суспільства.

— На питання про спадкоємність поколінь ще раз звернув увагу Генеральний секретар ЦК КПРС Ю. В. Андропов на зустрічі з ветеранами партії. Звичайно, найголовніше і найскладніше завдання зрілої молоді — це навчання. Поряд з цим суспільствознавці разом з комсомольськими організаціями повинні виховувати у студентів звичку і любов до суспільно-корисної праці, формувати у кожного з них високу якість громадянина соціалістичного суспільства. В університеті накопичений великий досвід, форми і засоби цієї роботи. Досить сказати, що лише в студентських загнах цим літом працювало близько 900 студентів, близько двох тисяч студентів відправляються на сільськогосподарські роботи, понад три тисячі студентів беруть участь в заходах і змаганнях з пропаганди військових навиків і знань, героїчних традицій радянського народу.

Завдання полягає в тому, щоб максимально активізувати роботу по більш широкому залученню молоді до суспільно-політичної діяльності, виховувати її в дусі відданості комуністичним ідеалам, розвивати почуття гордості за свою країну, зміцнювати готовність до захисту Батьківщини. «Важливо, — підкреслив Ю. В. Андропов, — бути впевненим в тому, що на зміну нам ідуть люди, які ні в чому не поступляться прапором Жовтня, ідеями Леніна, котрі добре, досконально знають свою справу».

ЗАВДАННЯ СУСПІЛЬСТВОЗНАВЦІВ

осягнення і вирішення найскладніших проблем суспільного розвитку.

Нові учбові плани, котрі зараз вводяться, створюють для цього великі можливості. Кафедри суспільних наук повинні запроваджувати для вирішення цих завдань передові інтенсивні форми і методи викладання. Треба зробити кожну лекцію, семінарске заняття бойовими і наступальними, емоційними і переконливими, широко запроваджувати в учбовий процес дискусії, творче обговорення студентських доповідей і рефератів, котрі сприяють розвитку самостійного діалектико-матеріалістичного мислення, вміння з партійних класових позицій аналізувати явища суспільного життя.

— Ідейне виховання студентства проходить не тільки через учбовий процес. Рішення червеного Пленуму вимагають посилення ідеологічного виховання в цілому такої суспільної групи, як студентська молодь.

— В цьому плані необхідно значно підняти роль наших кафедр суспільних наук в забезпеченні такої політичної спрямованості всіх

студентства. А «мета політичної культури, політичної освіти, — говорив В. І. Ленін, — виховувати справжніх комуністів».

Суспільствознавцям варто уважно подумати над питанням, котре загострив червоний Пленум — про органічну єдність, нерозривний зв'язок теорії і практики.

— Звертається також увага на необхідність створювати нові підручники і навчальні посібники з марксизму-ленінізму.

— Так, як підкреслювалося на Пленумі, нам необхідний такий учбовий посібник з марксизму, в якому доступно і яскраво розповідалося б про героїчний шлях, який пройшли наша партія і народ.

Думаю, що суспільствознавці університету саме тут і повинні взяти активну участь у створенні такого підручника. І не тільки це. Головне те, що науковий і творчий потенціал наших філософів, економістів, істориків, правознавців дозволяє брати активну участь і в створенні праць, досліджуваних актуальних питань комуністичного будівництва, виховання нової людини. Нау-

мога життя.

— Пленум підкреслив, що розвиток самостійної свідомості проходить в активній боротьбі з рецидивами дрібнобуржуазної психології, з ідеологічними диверсіями імперіалістичної пропаганди.

— Це дуже важлива і відповідальна ділянка роботи університетських суспільствознавців. Кафедри повинні займати бойовичу позицію, створювати серед студентства обстановку нетерпимості до проявів чужої нашої ладові ідеології. Ректорат і партійний комітет у зв'язку з цим прийняли рішення про читання в наступному навчальному році на всіх факультетах спецкурсів з критики буржуазної ідеології, реформістських і ревизионістських теорій.

Необхідно через всі наявні у нас засоби і форми активізувати пропаганду патріотизму і інтернаціоналізму, науково-матеріалістичних поглядів, більше уваги приділяти також науково-атеїстичному вихованню.

— Пленум ЦК звернув увагу на посилення турботи про підростаюче покоління, на плечі якого в найближчі десятиріччя ляже відпові-

ПРОДОВОЛЬЧУ ПРОГРАМУ—ВИКОНАВМО! РІВНЯННЯ НА ВРОЖАЙ!

Зараз на полях Одещини гаряча пора: вже почали свою роботу по збиранню врожаю-83 ударні студентські загони нашого університету. Кореспондент газети «ЗНК» звернувся до секретаря комітету комсомолу ОДУ І. М. Ковалю з проханням відповісти на ряд запитань з цього приводу.

— Ігоре Миколайовичу, чи всі факультети послали своїх студентів на збір врожаю-83? Скільки студентів поїхало загалом? І в які райони?

— На колгоспних полях Сдещини та на Одеському консервному комбінаті вже почали працювати студенти всіх факультетів ОДУ, загалом — 1750 юнаків і дівчат. Це комсомольці, комуністи. Як і завжди, цього року найбільше їх працює в Ізмаїльському районі — 830 осіб, на Овідіопольщині працює 550, в Іванівському районі — 150, на консервному комбінаті — теж 150. За окремими факультетами вже твердо встановились певні райони, куди вони постійно виїжджають для польових робіт. Такий контакт, наприклад, діє між механіко-математичним факультетом і Овідіопольським районом, зокрема овочево-дослідною станцією в селі Йосипівка; біологи традиційно виїжджають в Іванівський район, хіміки, фізики, філологи та ін. в Ізмаїльський і т. д. Тут за багато років наші студенти своєю піднесеною працею заслужили добру славу і славу, тут їх завжди чекають і гостинно зустрічають. Математики, крім того, на овочево-дослідну станцію взагалі приїжд-

жають майже круглий рік.

— В колгоспах студенти, як завжди, збиратимуть виноград, томати, фрукти. Це значима трудова практика, але вона повинна, очевидно, поєднуватися з іншими видами духовного життя. Щоробитиметься в цьому плані?

— Звичайно, молодь постійно живе і працює гармонійно, змістовно, багатогранно. І в цьому році студенти у вільний час поглиблено вивчатимуть матеріали червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, матеріали V пленуму ЦК ВЛКСМ, на якому обговорювались завдання комсомолу по посиленню комуністичного виховання молоді. Наші комсомольці прочитають ряд лекцій для місцевого населення, зокрема — для шкільної і трудової молоді. Їх виступи, до речі, будуть поєднані з виступами нашої бойової агіткульбригади і художньої самодіяльності. Таке творче спілкування з місцевою молоддю матиме і профорієнтаційний аспект.

— І останнє запитання: загалом студентська молодь активно, добросовісно, по-комсомольському свідомо відгукнується на необхідність допомогти радгоспам і колгоспам та виробництву по збиранню врожаю, по його негайній переробці. Але і не свідомі, очевидно, ще теж трапляються, котрі живуть за принципом «моя хата з краю...», або — «аби мені було добре», тобто люди з куючо обивательською філософією?

— На жаль, трапляються і такі, і найчастіше — на фа-

культетах юридичному і РГФ. Загалом з усіх інших факультетів деканати одержали 29 справок про різного роду «хвороби», а лише з РГФ — 37, з юрфаку — аж 42! І це дивує: Хіба в органах може служити людина з слабким фізичним станом, а перекладачів на судна хіба беруть без прохдження особливої медкомісії? А вони ж її проходять! Отже, такі хитруни умудряються принести в деканати справки будь-які — в залежності від обставин. Мені здається, що при розподілі місць саме ті, хто ухилився від роботи в колгоспі, менше всього мають право претендувати на роботу в Одесі та ще й під крилом у батьків, а повинні відпрацювати належні три роки там, де найпотрібніші державі, де вони, можливо, зрозуміють, що не місце красить людину, а людина місце. І навчається жити і працювати по-справжньому. Та не про них мова. З них життя ще запитас і досить суворо, але їх небагато. Основний колектив працює прекрасно. Адже ми не просто виробляємо норми — виробляємо ще й красу, та силу наших характерів, світогляду, співдружність, котра зміцнює товариські стосунки, вчить поваги до праці в сільському господарстві. Ми приїхали трудитися там, де найпотрібніші наші руки.

І наш комсомольський обов'язок — ділом відповісти на рішення червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС і V пленуму ЦК ВЛКСМ.

ЗУСТРІЧАЄМО ПОПОВНЕННЯ

НА ПРОТЯЗІ двох гарячих серпневих тижнів в аудиторіях та коридорах учбових корпусів гуло, ніби у вулику. Це проходили вступні екзамени. З усіх куточків країни приїхала молодь, щоб, найкраще витримавши екзаменаційний конкурс, навчатись на обраному факультеті, здобувати майбутню спеціальність. Кореспондент газети «ЗНК» запитав відповідального секретаря приймальної комісії ОДУ А. Є. Ільша про особливості та результати цієї роботи.

— Відразу ж підкреслюю, — говорить Анатолій Євгеньович, — що набір студентів на новий учбовий 1983—1984 рік проходив, як і завжди, за певним і чітким планом, вказаним і роз'ясненим в «Інструктивному листі Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР» «Про організацію і проведення прийому в вищі учбові заклади в 1983 році». Заяв подано було 1971, а планових місць — 918. Як бачите, конкурс був значним: 2,5 на 1. Крім того, на факультети зараховано 152 особи з підготовчого відділення. На вечірню форму навчання подано 362 заяви, на заочну — 1590. Про що говорять ці чималі цифри? Проте, що викладачі університету задовго до екзаменів провели величезну профорієнтаційну роботу серед учнівської та виробничої молоді — і в нашій області і далеко за її межами. Ефективно використовувались традиційні форми профорієнтації і популяризації університетських спеціальностей: це і дні відкритих дверей, обласна, районна, республіканська олімпіади, численні візди викладачів в райони Одещини та сусідніх областей, в Молдавську РСР, виступи

по радіо і телебаченню провідних вчених факультетів фізичного, мехмату, історичного, юридичного та інших.

Зазначу також, що в агітаційних поїздах за завданням учбової частини і деканатів (ще з перших днів січня) взяли активну участь 122 викладача, за запрошенням районних відділів народної освіти — 36, всього — близько 160. Вони виступали на традиційних злетах десятикласників в містах і селах. Проводили певну роботу в школах, на підприємствах, у військових частинах. Значну роль відіграють і ефективно діють на факультетах школи юного фізика, математика, історика, філолога, хіміка, географа. Численні районні газети були розіслані (і надруковані в них) рекламні статті — оголошення про набір на всі 9 факультетів. Важливу роль в підготовці молоді до складання вступних іспитів на вищому рівні відіграли підготовчі курси.

Хотілось би знати, які факультети та окремі спеціальності найбільше «штурмувала» молодь в цьому році. Хто поступав до університету?

— Особливо великий конкурс спостерігався на факультетах (говоримо про денну форму навчання) історичному, романо-германської філології (відділення французької мови та літератури), біологічному (спеціальності біологія і фізіологія), філологічному (російської мови та літератури), геолого-географічному (географія) тощо. З багатьох республік і різних соціальних прошарків прийшла до нас молодь навчатися. Візьмомо робітничу

(Закінчення на 4-й стор.)

ПІДСУМКИ ТРЕТЬОГО ТРУДОВОГО

Сотні студентів ОДУ цього літа працювали в будівельних та студентських загонах різного напрямку у різних кутках нашої країни: в Тюмені й Донецькій області, на Одещині, в Підмосков'ї. Кінцеві підсумки ще повністю не підведені, але кращі загоны вже відомі. Нижче ми розповідаємо про трудові досягнення студентів.

ПОВОЛЖЯ, МАГАДАН, КАМЧАТКА...

ПІОНЕРСЬКЕ ЛІТО

Піонерське літо стало для багатьох студентів університету щирою практикою майбутньої педагогічної діяльності. Хіміки, філологи, студенти факультету романо-германської філології, історики разом зі своїми старшими друзями-викладачами піонерських таборів організовували численні походи по місцях бойової і трудової слави радянського народу, зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни та передовниками виробництва, спортивні змагання, різноманітні конкурси, вікторини.

В піонерському таборі «Юний кировець» проходили практику студенти філологічного факультету Л. Юхимчук, Т. Лешенко та їх подруги. Практикантки попрацювали на славу. Кожного дня дівчата проводили з піонерами політінформації, різноманітні диспути, цікаві бесіди, розповідали про улюблених літературних героїв, читали кращі вірші російських та радянських поетів.

Добре відгукується про наших практикантів в піонерських таборах «Альємаки», «Юний судоремонтник», «Юний гагаринець», ім. Гастелло. Тут студенти проводили КВВ, походи, зрінню, конкурси інсценованої казки, політичної пісні, плаката тощо.

Але, на жаль, не всі практиканти з певною відпові-

дальністю віднеслись до дорученої справи. Наприклад, студенти IV курсу філологічного факультету І. Добижа, В. Башин. Під практику вони проходили в піонерському таборі «Красные зори», де проявили себе з найгіршого боку. І. Добижа був звільнений з табору за аморальну поведінку, а В. Башин без поважної причини прогуляв декілька робочих днів і взагалі відновився до дорученої справи дуже погано. Комітету комсомолу ОДУ і деканату філологічного факультету треба суворо покарати цих порушників дисципліни.

Не всі студенти філологічного факультету явилися для проходження піонерської практики в таборі «Юний кировець»; студентки факультету романо-германської філології Н. Болгар та З. Табак жодного разу не були в піонерському таборі середньої школи № 119 «Буратино», де мали проходити практику.

Але, не дивлячись на ці недоліки, в цілому піонерське літо студенти університету провели добре. На адресу університету надійшло багато подяк від керівників шкіл та піонерських таборів.

А. КОЖЕВНИКОВА,
інспектор піонерських
таборів комітету
комсомолу ОДУ.

Чимало практик було у нас, геологів, за минулі чотири роки навчання в університеті: і топографічна, і загальногеологічна, бурова, геологознімальна, і перша виробнича — кожний рік по три місяці однієї лише практики. І це важливо. Така наша професія — складна, цікава, потрібна. Її не пізнаєш тільки в затишку аудиторій, в читальних залах бібліотек, навіть на семінарських і практичних заняттях та на лекціях, хоча вони дають дуже багато. Її потрібно максимальне зближення з практикою, потрібні «польові умови», на яких вона по-справжньому відкриває свої таємниці.

Ось і в цьому році студенти геологічного відділення роз'їхались на практику по всій країні, їх зустрічають виробничі місця України, Поволжя, Далекого Сходу, Магаданської області, Камчатки та ін. Василь Бородин, Анатолій Балан і я, тепер уже студенти V курсу геофаку, проходили свою останню практику на кафедрі інженерної геології та гідрогеології в нашому університеті.

Кафедра під керівництвом професора І. П. Зелінського веде велику науково-дослідну роботу. І в літній час ми, студенти, багато допомагаємо їй в дослідженнях,

«РИТМ-83»

Цього року будівельний загін механіко-математичного факультету «Ритм» працював у Білгород-Дністровському районі Одеської області. Разом з бійцями

стаючи лаборантами, техніками, інженерами, тобто науковими співробітниками, що для нас, майбутніх спеціалістів, надзвичайно корисно. Науковими керівниками були доценти кафедри В. М. Воскобойников та М. Ф. Ротар, разом з ними ми працювали над хозтемами.

Одна з них повинна вяснити причини замуленості порту Євпаторія, глибина якого неухильно зменшується, а суднам все важче стає підходити до його причалу. Ми знімали узбережжя, відбирали проби, робили виміри глибин, а на науково-дослідному судні «І. І. Мечников» (нашого університету) пробурили понад 15 свердловин.

В іншу тему входило вироблення науково-обгрунто-

ваних рекомендацій по роботі морських піщаних кар'єрів в Північно-Західній частині Чорного моря. Тут будівельного піску, який добувається на суші, тепер не вистачає, і тому його доводиться брати на дні моря. Чималі дослідження провели також в зв'язку з цим завданням в кар'єрах Іллічівська, Кароліно-Бугаза, Затоки, Лебедівки.

Отже, під час практики студенти-геологи V курсу попрацювали з великим ентузіазмом і волею. Але добре і відпочили.

Як і попередні, ця практика для нас має надзвичайно велике значення, бо дипломні будемо писати за її матеріалами. Хочеться щиро подякувати науковим керівникам, а також співробітникам кафедри: ст. науковому співробітнику К. І. Плотниковій, м. н. с. А. М. Карасевичу, м. н. с. І. А. Макееву, ст. інженеру В. І. Городецькому за те, що вони зробили нашу практику надзвичайно цікавою, змістовною і нам студентам, приділили надзвичайно багато і сил і душі.

О. БАБИХІН,
студент V курсу ГГФ
(геологічне відділення),
позаштатний
кореспондент «ЗНК».

лону студента мехмату МДУ А. Зубкова.

Студенти добре справлялись зі своєю роботою, перевиконуючи денні норми на 15—20 процентів.

Л. СЕРПНЕВИЙ.

ЗУСТРІЧАЄМО ПОПОВНЕННЯ

(Закінчення.)

Початок на 3-ій стор.)

молодь за факультетами. На спеціальність правознавства поступило 59 процентів, зоології і ботаніки — 50, астрономії — 48, прикладної математики — 34 процента. Колгоспна молодь: на спеціальність з історії — 14, української мови і літератури — 25, географії — 25, біології — 16 процентів. Із сільської місцевості — на спеціальність з історії — 32, української мови і літератури — 74, німецької мови та літератури — 35, механіки — 41 процент і т. д.

— І, нарешті, скажіть: в якій саме формі проходили вступні екзамени?
— Проходили екзамени завжди і скрізь в діловій і творчій обстановці. Вимоги були однакові до всіх категорій абітурієнтів. Чи це був вчорашній десятикласник, чи робітник, колгоспник, військовослужбовець; головне, щоб вони виявляли чіткі знання, усвідомлювали значення того шляху, на який стають, щоб нести в душі жаг до знань, до праці, до всього прекрасного, бо в майбутньому їм доведеться працювати з людь-

ми, виховувати їх, творити не тільки в закритій лабораторії, а і в суспільстві. І тут потрібні юнаки і дівчата особливого гарту. Таких і відбирали, бо саме в них спостерігалася — і це не дивно — певна відповідність між середнім балом атестації і результатами екзаменів. А ще скажу, що на протязі всього вступного періоду члени приймальної комісії добросовісно відносились до своїх обов'язків. Не було жодного випадку неявки, чи запізнення на екзамені і консультації. Екзаменатори щиро, об'єктивно виявляли справжні знання абітурієнтів, не підштовхували їх з відповідями, надаючи можливість їм спокійно, всебічно обдумати запропоноване питання чи задачу... Тобто приймальна комісія ОДУ весь період набору працювала з великою душевною віддачею. І жодний абітурієнт, став він студентом в цьому році чи ні, не мав до нас якихось претензій і нарікань. А тим, кому не пощастило в цьому році, будемо сподіватись, обов'язково пощастить в майбутньому.

Бесіду записав **А. НЕРОДЕНКО.**

В ДАЛЕКІЙ ТЮМЕНІ

СВЗ «Атланти» укомплектовано на базі юридичного факультету. Бійці загону працювали у селищі Ун-юган Радянського району Тюменської області. Добрих показників досягли бійці у виробничій діяльності. Лише за липень загonom освоєно 120 тисяч карбованців по будмонтажу, здано в експлуатацію чотири двохквартирні будинки, хозблок лікарні, дитячі ясла на 40 місць.

Досвід роботи загону вивчався комісією тресту «Тюменьліспром», визнаний позитивним і рекомендований для запровадження у виробництво.

Студентський будівель-

ний загін «Парус» мехмату (командир В. Качуренко, командир С. Гадалін) працював в селі Великі Леуші, Жовтневого району на Тюменщині. Загін повністю справився з виробничим завданням на липень, працюючи на Леушській ділянці об'єднання «Сергінорес». Працював з піднесенням, ентузіазмом, але запланованого завдання на серпень виконати не зміг.

Знаходячись на березі річки Об, загону важко було зв'язуватися з зовнішнім світом, водний шлях розвинений поки що дуже слабо. Виникали серйозні перебої в постачанні будівельного ма-

теріалу, часто не вистачало цементу і щебеню, керівництво об'єднання нехтувало справедливими претензіями керівників загону. Тоді їм довелося звернутися за відповідною допомогою в місцеві партійні органи — і в цій складній ситуації рішення було єдино правильним. Тому доцільно надалі договорів з подібними організаціями не заключати, якщо вони не здатні забезпечувати будівельний загін всім необхідним для успішної роботи.

В. КОСТОГРИЗ,
директор ВЦ ОДУ,
інспектор комітету
комсомолу.

Індії, Н. Глушко, С. Педченко, І. Галабаєва та інші взяли участь у Всесоюзному Дні фізкультурника і Дні плавця.

За хорошу працю загін «Чайка-83» нагороджений грамотами Іллічівського міського комсомолу, парткому, комітету комсомолу та управління порту.

О. ВОВК,
командир загону,
А. РАЧКОВСЬКА,
комісар загону.

Редактор **В. НИКОЛАЄВ.**

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський — 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).